

QUEIXA AL SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA

Els IFE: una formació professional específica per a persones amb discapacitat intel·lectual que no té cap titulació oficial

Des de LADD, entitat que defensa els drets de les persones amb discapacitat intel·lectual i de les seves famílies, volem posar en coneixement del Síndic de Greuges una situació que considerem discriminatòria: els **Itineraris Formatius Específics (IFE)**, creats específicament per a joves amb discapacitat intel·lectual, no condueixen actualment a l'obtenció d'un títol oficial propi d'aquest ensenyament.

Els IFE són ensenyaments professionals de quatre anys adreçats a joves amb necessitats educatives especials associades a una discapacitat intel·lectual lleu o moderada. El seu objectiu és que aquests joves assoleixin competències professionals que els permetin avançar cap a la vida adulta i la inclusió social i laboral.

Tanmateix, en finalitzar-los, l'alumnat obté un certificat acadèmic i professional o un certificat d'estudis del centre, amb les competències professionals assolides i, en alguns casos, les corresponents acreditacions professionals. **No obté un títol oficial d'IFE.**

Aquesta situació ens sembla difícilment justificable. Des del Departament d'Educació ens diuen que "no tenen la competència per crear el títol", però no és així, perquè la mateixa Llei d'FP els l'otorga.

1. Els IFE formen part de la Formació Professional

La Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals, estableix el marc del sistema català de formació professional.

L'article 42 estableix que els títols de formació professional i els certificats de professionalitat acrediten oficialment les competències professionals. I, de manera especialment rellevant en aquest cas, estableix que l'oferta de formació professional del sistema educatiu comprèn, entre d'altres, **els títols homologats, els títols propis**

establerts pel Govern i les adaptacions curriculars per a persones amb discapacitat lleu o moderada.

Per tant, la pròpia Llei preveu instruments per donar una resposta específica a les persones amb discapacitat dins del sistema de formació professional, inclosa la possibilitat d'establir títols propis.

Els IFE existeixen des de l'any 2016 i estan actualment regulats per la Resolució EDU/294/2023.

Malgrat això, després de gairebé deu anys, continuen sense disposar d'una titulació oficial pròpia.

2. Una discriminació difícil d'entendre

La pregunta és molt senzilla:

Com pot ser que tots els itineraris ordinaris de Formació Professional condueixin a una titulació o acreditació oficial i que l'itinerari específic de Formació Professional creat per a persones amb discapacitat intel·lectual no?

Els IFE no són una activitat ocupacional ni un curs complementari.

Són ensenyaments professionals reglats, de quatre anys de durada, amb currículums establerts per l'Administració, mòduls professionals, formació en centres de treball i perfils professionals definits.

L'alumnat que supera aquests estudis ha complert un itinerari formatiu llarg i específic, dissenyat per la mateixa Administració per assolir unes competències professionals determinades.

Però, en acabar, no rep un títol que reconegui oficialment que ha superat aquest itinerari.

Aquesta situació suposa una desigualtat difícilment justificable i, des del nostre punt de vista, una **nova discriminació envers les persones amb discapacitat intel·lectual.**

3. Una Administració que deriva la responsabilitat

Les famílies i les entitats portem anys preguntant a l'Administració per què els IFE no tenen una titulació oficial i quina administració o organisme és responsable de solucionar-ho.

La resposta ens acaba derivant d'un departament d'Educació a un altre ("parleu amb Formació Professional, parleu amb Educació Inclusiva, parleu amb Currículums, parleu amb..."). Les famílies no tenim temps ni coneixements per anar tocant les diferents portes de cada departament, no ens poden delegar aquesta tasca.

Si els IFE formen part del sistema educatiu i professional de Catalunya, correspon a la Generalitat i a la seva Conselleria d'Educació garantir que aquests ensenyaments tinguin el reconeixement oficial que els correspon.

Demanem que la Conselleria d'Educació assumeixi la responsabilitat de donar una resposta i determini quin és l'instrument jurídic adequat i quin òrgan ha d'actuar per crear la titulació oficial corresponent.

4. No volem que es resolgui només per als futurs alumnes

Aquesta qüestió té, a més, una dimensió temporal important.

No considerem suficient que l'Administració creï ara una titulació per als alumnes que acabin els IFE a partir d'un determinat curs.

Hi ha joves que ja han cursat i superat aquests itineraris des de la seva implantació.

Si es reconeix que els IFE constitueixen una formació professional específica i que aquesta formació ha de conduir a una titulació oficial, **el reconeixement ha d'incloure també les persones que ja han cursat i superat un IFE des que aquests itineraris existeixen**, establint el mecanisme administratiu corresponent per expedir-los el títol o reconeixement oficial que correspongui.

No seria raonable crear ara un dret que només poguessin exercir els alumnes futurs i deixar fora totes les persones que ja han completat la mateixa formació.

Per tot això, demanem al Síndic de Greuges que investigui aquesta situació i insti a la Conselleria d'Educació a donar-hi una resposta concreta.

En particular, demanem:

1. Que la Generalitat determini el marc jurídic i administratiu adequat per crear una titulació oficial pròpia dels IFE, d'acord amb el que preveu la Llei 10/2015 per a l'oferta de formació professional i els títols propis establerts pel Govern.
2. Que la Conselleria d'Educació assumeixi la responsabilitat de coordinar aquesta actuació i deixar aquesta tema resolt al llarg del curs 2026-2027
3. Que aquesta titulació oficial s'apliqui també amb caràcter retroactiu a tot l'alumnat que hagi cursat i superat un IFE des de la seva implantació, i no únicament als alumnes que finalitzin aquests estudis a partir del moment en què es creï la nova titulació.
4. Que s'aclareixi públicament quina titulació o acreditació oficial correspon a les persones que han superat un IFE i quins efectes acadèmics i professionals té actualment.

Considerem que una formació professional específica de quatre anys, creada i regulada per la Generalitat per a persones amb discapacitat intel·lectual, ha de tenir un reconeixement oficial coherent amb la formació realitzada.

Aquesta situació s'ha de corregir. Ens hi ajudeu?

Cordialment,

LADD - L'associació en defensa dels drets de les persones amb discapacitat intel·lectual

NIF: G66548173

Contacte: Maite Ruiz | Presidenta | 629 75 28 87 | maiteruiz@ladd.cat